

Cuprins

TITLUL I. INTRODUCERE ÎN DREPTUL CIVIL AL FAMILIEI	1
<i>Secțiunea 1. Familia. Drept și sociologie</i>	1
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de familie în sens sociologic</i>	2
2.1. Definiția sociologică a familiei	2
2.2. Tipuri de familii	3
2.3. Funcțiile familiei	3
<i>Secțiunea a 3-a. Noțiunea de familie în sens juridic</i>	5
3.1. Cadrul legislativ general	5
3.1.1. Reglementarea relațiilor de familie din perspectiva dreptului național	5
3.1.2. Noțiunea de „viață de familie” din perspectiva Constituției și a dreptului european al drepturilor omului	5
3.2. Noțiunea de familie din perspectiva reglementărilor interne	8
3.2.1. Polivalența juridică a noțiunii de familie	8
3.2.2. Noțiunea de familie potrivit Codului civil	8
3.2.3. Definiții legale speciale ale familiei	10
<i>Secțiunea a 4-a. Obiectul dreptului civil al familiei. Principii. Evoluția reglementării</i>	11
4.1. Obiectul de reglementare	11
4.2. Principiile dreptului civil al familiei	12
4.2.1. Considerații generale	12
4.2.2. Principiul egalității sexelor	12
4.2.3. Principiul monogamiei	13
4.2.4. Principiul liberului consimțământ la căsătorie	13
4.2.5. Principiul ocrotirii căsătoriei și familiei	14
4.2.6. Principiul respectării interesului superior al copilului	14
4.2.7. Principiul egalității în drepturi între copilul din afara căsătoriei și copilul adoptat cu cel din căsătorie	15
4.2.8. Principiul solidarității familiale	16
4.3. Familia – instituție a dreptului civil. Tendințe legislative de evoluție	16
4.3.1. Familia – instituție a dreptului civil	16
4.3.2. Tendințe actuale de evoluție a reglementării	17
TITLUL II. CĂSĂTORIA	20
Capitolul I. Regimul general al căsătoriei	20
<i>Secțiunea 1. Noțiune, caractere și natură juridică</i>	20
1.1. Noțiune	20
1.2. Caracterele juridice ale căsătoriei ca act juridic	20
1.3. Natura juridică a căsătoriei	22
1.3.1. Căsătoria – contract?	22
1.3.2. Căsătoria – act statutar?	23

1.3.3. Concluzii	24
<i>Secțiunea a 2-a. Libertatea matrimonială</i>	26
2.1. Conținutul libertății matrimoniale	26
2.2. Dreptul persoanei de a se căsători. Limite legale și convenționale (clauzele de celibat)	26
2.2.1. Dreptul fundamental al persoanei de a se căsători. Limite legale	26
2.2.2. Limite convenționale. Clauzele de celibat	27
2.3. Dreptul de a-și alege liber viitorul soț	28
2.4. Dreptul de a nu se căsători	29
2.4.1. Contractul de curtaș matrimonial	29
2.4.2. Logodna	30
2.4.2.1. Noțiune	30
2.4.2.2. Natură juridică	30
2.4.2.3. Dovada	31
2.4.2.4. Ruperea (denunțarea) logodnei în mod unilateral. Efecte	31
2.4.2.5. Jurisprudența C.E.D.O.	33
2.4.2.6. Legislație comparată	34
2.4.2.7. Reglementarea logodnei în Codul civil	34
Capitolul II. Încheierea căsătoriei	37
<i>Secțiunea 1. Condițiile de fond pentru încheierea căsătoriei</i>	37
1.1. Rațiunea reglementării. Clasificare	37
1.2. Condiții de fond pozitive	37
1.2.1. Diferența de sex	37
1.2.1.1. Condiția diferenței de sex	37
1.2.1.2. Implicațiile juridice ale transsexualismului	40
1.2.2. Vârsta matrimonială (capacitatea matrimonială)	42
1.2.2.1. Conținutul capacității matrimoniale	42
1.2.2.2. Analiza condițiilor speciale pentru căsătoria minorului	45
1.2.3. Comunicarea reciprocă a stării sănătății	51
1.2.4. Consimțământul la căsătorie	52
1.2.4.1. Reglementare	52
1.2.4.2. Condițiile de validitate ale consimțământului la căsătorie	53
1.3. Condiții de fond negative (impedimentele la căsătorie)	55
1.3.1. Noțiune. Reglementare	55
1.3.2. Clasificare	55
1.3.3. Analiza impedimentelor la căsătorie	56
1.3.3.1. Existența unei căsătorii a unuia dintre soți	56
1.3.3.2. Rudenia	57
1.3.3.3. Tutela	58
1.3.3.4. Alienația, debilitatea mintală și lipsa vremelnică a facultăților mintale	58
<i>Secțiunea a 2-a. Condițiile de formă ale căsătoriei</i>	59
2.1. Rațiunea reglementării	59
2.2. Clasificare	60

2.3. Formalități premergătoare căsătoriei	60
2.3.1. Enumerare	60
2.3.2. Declarația de căsătorie	60
2.3.2.1. Conținut și reglementare	60
2.3.2.2. Declarația cu privire la nume	60
2.3.2.3. Declarația cu privire la regimul matrimonial ales	62
2.3.2.4. Declarația părinților sau, după caz, a tutorelui	62
2.3.2.5. Înregistrarea și efectele declarației de căsătorie.	
Reînnoirea declarației de căsătorie	62
2.3.3. Publicitatea declarației de căsătorie	63
2.3.4. Opoziția la căsătorie	64
2.4. Formalități privind celebrarea căsătoriei	65
2.4.1. Conținut și reglementare	65
2.4.2. Competența ofițerului de stare civilă	65
2.4.3. Locul celebrării căsătoriei	67
2.4.4. Prezența personală a soților. Publicitatea efectivă prin prezența martorilor	67
2.4.5. Publicitatea virtuală a căsătoriei	67
2.4.6. Limba celebrării căsătoriei	68
2.5. Momentul încheierii căsătoriei	68
2.6. Formalități ulterioare încheierii căsătoriei	68
2.7. Proba căsătoriei	69
Capitolul III. Statutul general al persoanei căsătorite	72
<i>Secțiunea 1. Complexitatea efectelor căsătoriei</i>	72
<i>Secțiunea a 2-a. Statutul personal al soților</i>	72
2.1. Reglementare	72
2.2. Obligațiile personale reciproce ale soților	73
2.2.1. Precizări preliminare	73
2.2.2. Obligația de sprijin moral reciproc	73
2.2.3. Obligația de respect reciproc	73
2.2.4. Obligația de fidelitate	74
2.2.5. Obligația de a locui împreună (obligația de coabitare)	74
2.2.6. Îndatoririle conjugale (debitum conjugale)	76
2.2.7. Obligația de a purta numele comun	76
2.2.8. Aspecte ale independenței personale reciproce a soților	77
2.2.9. Cetățenia soților	78
<i>Secțiunea a 3-a. Statutul patrimonial al soților</i>	78
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele căsătoriei cu privire la capacitatea de exercițiu</i>	79
Capitolul IV. Desființarea căsătoriei	80
<i>Secțiunea 1. Cazurile de nulitate (desființare) a căsătoriei</i>	80
1.1. Reglementare	80
1.2. Clasificare	80
1.3. Nulități absolute ale căsătoriei. Regim juridic	80
1.3.1. Nulități absolute care sancționează încălcarea unor condiții de fond pozitive	80
1.3.1.1. Reglementare	80

1.3.1.2. Lipsa diferențierii de sex _____	80
1.3.1.3. Lipsa consimțământului _____	81
1.3.1.4. Încălcarea dispozițiilor legale privind vârsta matrimonială _____	81
1.3.1.5. Fictivitatea căsătoriei _____	81
1.3.2. Nulități absolute care sancționează încălcarea unor condiții de fond negative (impedimente) _____	89
1.3.2.1. Încheierea căsătoriei de către o persoană căsătorită (art. 293 coroborat cu art. 273 C. civ., anterior, art. 5 C. fam.) _____	89
1.3.2.2. Încheierea căsătoriei între persoane care sunt rude în gradul prohibit de lege (art. 293 coroborat cu art. 274 C. civ., anterior, art. 6 C. fam.) _____	90
1.3.2.3. Căsătoria încheiată de alienatul mintal sau debilul mintal (art. 293 coroborat cu art. 276 C. civ., anterior, art. 19 coroborat cu art. 9 C. fam.) _____	90
1.3.3. Nulități absolute care sancționează încălcarea unor formalități la celebrarea căsătoriei _____	91
1.3.3.1. Precizare prealabilă _____	91
1.3.3.2. Încălcarea competenței materiale a ofițerului de stare civilă _____	92
1.3.3.3. Căsătoria încheiată cu încălcarea formalităților prevăzute de lege pentru celebrarea acesteia _____	92
1.3.4. Regimul juridic al nulității absolute a căsătoriei _____	92
1.3.4.1. Caracterizare generală _____	92
1.3.4.2. Titularul acțiunii _____	92
1.3.4.3. Imprescriptibilitatea acțiunii _____	93
1.3.4.4. Posibilitatea acoperirii nulității absolute a căsătoriei _____	93
1.4. Nulități relative ale căsătoriei. Regim juridic _____	94
1.4.1. Considerații generale. Reglementare _____	94
1.4.2. Cazurile de nulitate relativă a căsătoriei _____	94
1.4.2.1. Lipsa încuviințărilor cerute de lege _____	94
1.4.2.2. Viciile de consimțământ _____	95
1.4.2.3. Lipsa discernământului _____	97
1.4.2.4. Tutela _____	98
1.4.3. Regimul juridic al nulității relative a căsătoriei _____	98
1.4.3.1. Titularul acțiunii _____	98
1.4.3.2. Prescriptibilitatea acțiunii _____	99
<i>Secțiunea a 2-a. Aspecte de drept procesual</i> _____	100
2.1. Caracterul judiciar al nulității _____	100
2.2. Competența instanței _____	100
2.3. Hotărârea judecătorească privind anularea căsătoriei _____	100
<i>Secțiunea a 3-a. Efectele nulității</i> _____	101
3.1. Precizări prealabile _____	101
3.2. Efectele retroactive ale nulității _____	101
3.2.1. Domenii de aplicare _____	101
3.2.2. Efecte extrapatrimoniale ale nulității căsătoriei _____	102
3.2.3. Efecte patrimoniale ale nulității căsătoriei _____	102

3.3. Excepții de la efectul retroactiv al nulității căsătoriei _____	103
3.3.1. Situația copiilor născuți dintr-o căsătorie nulă sau anulată _____	103
3.3.2. Căsătoria putativă _____	103
3.3.2.1. Definiție _____	103
3.3.2.2. Condițiile și dovada bunei-credințe _____	104
3.3.2.3. Efectele căsătoriei putative _____	104
3.3.2.3.1. Conținut. Domeniu de aplicare _____	104
3.3.2.3.2. Ambii soți au fost de bună-credință (putativitate bilaterală) _____	106
3.3.2.3.3. Doar unul dintre soți a fost de bună-credință (putativitate unilaterală) _____	107
Capitolul V. Desfacerea căsătoriei _____	109
<i>Secțiunea 1. Considerații generale _____</i>	<i>109</i>
1.1. „Dreptul” la divorț? Natura juridică a divorțului _____	109
1.2. Reglementare. Evoluție legislativă _____	110
<i>Secțiunea a 2-a. Cazurile de desfacere a căsătoriei _____</i>	<i>111</i>
2.1. Reglementare _____	111
2.2. Divorțul prin acordul soților _____	112
2.2.1. Evoluția reglementării divorțului prin acordul soților _____	112
2.2.2. Condiții generale de valabilitate a acordului soților la divorț _____	113
2.2.3. Divorțul prin acordul soților pe cale administrativă _____	114
2.2.3.1. Fundament _____	114
2.2.3.2. Condiții de admisibilitate _____	115
2.2.3.3. Întinderea acordului de voință al soților _____	115
2.2.3.4. Procedura _____	115
2.2.3.5. Mențiunea în actul de căsătorie _____	116
2.2.4. Divorțul prin acordul soților prin procedură notarială _____	116
2.2.4.1. Fundament _____	116
2.2.4.2. Condiții de admisibilitate _____	116
2.2.4.3. Întinderea acordului soților _____	116
2.2.4.4. Procedura _____	117
2.2.4.5. Mențiunea în actul de căsătorie _____	118
2.2.5. Refuzul ofițerului de stare civilă sau al notarului public _____	119
2.2.6. Divorțul prin acordul soților pe cale judiciară _____	119
2.2.6.1. Reglementare _____	119
2.2.6.2. Condiții de admisibilitate _____	119
2.2.6.3. Întinderea acordului de divorț _____	120
2.2.6.4. Procedura _____	120
2.3. Divorțul judiciar bazat pe culpă _____	122
2.3.1. Reglementare _____	122
2.3.2. Divorțul pentru motive temeinice bazat pe art. 373 lit. b) C. civ. _____	122
2.3.2.1. Condiții _____	122
2.3.2.2. Noțiunea de motive temeinice _____	122
2.3.2.3. Rolul culpei _____	124
2.3.2.4. Continuarea acțiunii de divorț _____	125

2.3.3. Divorțul pentru separarea în fapt îndelungată _____	126
2.3.3.1. Condiții _____	126
2.3.3.2. Stabilirea culpei reclamantului _____	127
2.3.4. Concursul între cazurile de divorț bazat pe culpă _____	127
2.4. Divorțul judiciar din cauza stării sănătății unui soț _____	130
<i>Secțiunea a 3-a. Aspecte comune privind procedura judiciară a divorțului</i> _____	131
3.1. Instanța competentă (art. 915 C. proc. civ.) _____	131
3.2. Cererea de divorț (art. 916 C. proc. civ.) _____	132
3.3. Cererea reconvențională (art. 917 C. proc. civ.) _____	132
3.4. Calitatea procesuală activă (art. 918 C. proc. civ.) _____	132
3.5. Cereri accesorii și incidentale (art. 919 C. proc. civ.) _____	133
3.6. Măsuri vremelnice (art. 920 C. proc. civ.) _____	134
3.7. Prezența personală a părților (art. 921 C. proc. civ.) _____	134
3.8. Absența reclamantului (art. 922 C. proc. civ.) _____	134
3.9. Citarea pârâtului (art. 923 C. proc. civ.) _____	134
3.10. Renunțarea la judecată (art. 924 C. proc. civ.) _____	135
3.11. Împăcarea soților (art. 925 C. proc. civ.) _____	135
3.12. Decesul unuia dintre soți (art. 926 C. proc. civ.) _____	135
3.13. Nemoțivarea hotărârii (art. 927 C. proc. civ.) _____	135
3.14. Căi de atac. Publicitatea hotărârii (art. 928 C. proc. civ.) _____	136
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele divorțului</i> _____	136
4.1. Precizări prealabile _____	136
4.2. Data desfacerii căsătoriei _____	136
4.3. Efectele culpei la desfacerea căsătoriei _____	137
4.4. Efectele extrapatrimoniale ale divorțului _____	138
4.4.1. Precizări prealabile _____	138
4.4.2. Efecte cu privire la relațiile personale dintre soți _____	138
4.4.2.1. Obligațiile reciproce ale soților _____	138
4.4.2.2. Numele soților _____	138
4.4.2.3. Capacitatea de exercițiu _____	140
4.5. Efectele patrimoniale ale divorțului _____	141
4.5.1. Încetarea regimului matrimonial _____	141
4.5.2. Efectele divorțului asupra locuinței familiei _____	142
4.5.2.1. Evoluția reglementării _____	142
4.5.2.2. Soluțiile legislative din Codul civil _____	143
4.5.3. Dreptul la despăgubiri (art. 388 C. civ.) _____	146
4.5.3.1. Noutatea reglementării _____	146
4.5.3.2. Delimitări _____	146
4.5.3.3. Condițiile răspunderii _____	146
4.5.3.4. Soluționarea cererii prin hotărârea de divorț _____	147
4.5.4. Prestația compensatorie (art. 390-395 C. civ.) _____	147
4.5.4.1. Noutatea reglementării _____	147
4.5.4.2. Condițiile prestației compensatorii _____	148
4.5.4.3. Stabilirea prestației compensatorii odată cu divorțul _____	149
4.5.4.4. Criteriile de stabilire a prestației compensatorii _____	149
4.5.4.5. Forma prestației compensatorii _____	149

4.5.4.6. Garanții pentru executarea rentei _____	150
4.5.4.7. Modificarea prestației compensatorii _____	151
4.5.4.8. Încetarea prestației compensatorii _____	151
4.5.5. Obligația de întreținere _____	152
4.5.6. Dreptul la moștenire _____	152
4.6. Efectele divorțului cu privire la relațiile dintre părinți și copii _____	152
4.6.1. Reglementarea anterioară Codului civil _____	152
4.6.2. Efectele divorțului în raporturile dintre părinți și copiii lor minori, potrivit Codului civil _____	153
4.6.2.1. Obligația instanței de a hotărî asupra raporturilor dintre părinții divorțați și copiii lor minori _____	153
4.6.2.2. Modalitățile de exercitare a autorității părintești de către părinții divorțați _____	160
4.6.2.3. Stabilirea locuinței copilului ¹ _____	164
4.6.2.4. Drepturile părintelui separat de copil _____	167
4.6.2.5. Stabilirea contribuției părinților _____	168
4.6.2.6. Modificarea măsurilor luate cu privire la copil _____	169
TITLUL III. DREPTUL COMUN AL REGIMURILOR MATRIMONIALE _____	172
Capitolul I. Introducere în dreptul regimurilor matrimoniale _____	172
<i>Secțiunea 1. Noțiunea de regim matrimonial _____</i>	<i>172</i>
1.1. Preliminarii _____	172
1.2. Noțiune și reglementare _____	172
<i>Secțiunea a 2-a. Fundamentul regimului matrimonial _____</i>	<i>173</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Natura juridică a regimului matrimonial _____</i>	<i>174</i>
3.1. Regimul matrimonial – modalitate a patrimoniului _____	174
3.2. Importanța determinării naturii juridice a regimului matrimonial _____	175
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile regimurilor matrimoniale _____</i>	<i>176</i>
4.1. Principiul egalității în drepturi dintre soți _____	176
4.2. Principiul libertății alegerii și a modificării regimului matrimonial _____	177
4.2.1. Libertatea alegerii regimului matrimonial _____	177
4.2.2. Libertatea modificării regimului matrimonial _____	178
4.3. Principiul subordonării regimului matrimonial scopului căsătoriei _____	178
<i>Secțiunea a 5-a. Clasificarea regimurilor matrimoniale _____</i>	<i>178</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Reperetele temporale ale regimului matrimonial _____</i>	<i>180</i>
Capitolul II. Convenția matrimonială _____	183
<i>Secțiunea 1. Noțiune _____</i>	<i>183</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Originea convenției matrimoniale _____</i>	<i>183</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Natura juridică a convenției matrimoniale. Caractere juridice _____</i>	<i>184</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Delimitarea convenției matrimoniale de alte instituții _____</i>	<i>186</i>
4.1. Delimitarea convenției matrimoniale de căsătorie _____	186
4.2. Delimitarea convenției matrimoniale de logodnă _____	187
4.3. Delimitarea convenției matrimoniale de contractul de curtaș matrimonial _____	187

<i>Secțiunea a 5-a. Încheierea convenției matrimoniale</i>	187
5.1. Condițiile de fond ale convenției matrimoniale	187
5.1.1. Capacitatea	187
5.1.2. Consimțământul	188
5.1.3. Obiectul	189
5.1.3.1. Limite generale	189
5.1.3.2. Limite speciale	190
5.1.4. Cauza	191
5.1.5. Data încheierii convenției matrimoniale	191
5.1.5.1. Încheierea convenției matrimoniale înainte de căsătorie	191
5.1.5.2. Încheierea convenției matrimoniale în timpul căsătoriei	192
5.2. Condiții de formă	192
<i>Secțiunea a 6-a. Desființarea și ineficacitatea convenției matrimoniale</i>	193
6.1. Nulitatea convenției matrimoniale	193
6.1.1. Cauzele de nulitate. Regim juridic	193
6.1.1.1. Nulitatea absolută	193
6.1.1.2. Nulitatea relativă	194
6.1.2. Efectele nulității	196
6.2. Caducitatea convenției matrimoniale	197
<i>Secțiunea a 7-a. Formalități de publicitate. Opozabilitatea convenției matrimoniale</i>	198
7.1. Rațiunea reglementării formalităților de publicitate. Clasificare	198
7.2. Obiectul publicității	198
7.3. Formalități generale de publicitate	199
7.3.1. Mecanisme de publicitate	199
7.3.1.1. Mențiunea pe actul de căsătorie	199
7.3.1.2. Registrul național notarial al regimurilor matrimoniale (RNNRM)	200
7.3.1.3. Efecte. Concursul între formalitățile de publicitate	201
7.3.1.4. Consultarea registrelor	201
7.4. Formalități speciale de publicitate	202
7.5. Sancțiunea neîndeplinirii formalităților de publicitate	204
7.5.1. Inopozabilitatea	204
7.5.2. Simulația. Inopozabilitatea convenției matrimoniale secrete	205
<i>Secțiunea a 8-a. Efectele convenției matrimoniale</i>	206
Capitolul III. Regimul primar imperativ	208
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Natură juridică și trăsături</i>	208
1.1. Noțiune	208
1.2. Natură juridică și trăsături	209
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul primar imperativ în situația de pace conjugală</i>	210
2.1. Interdependența vieții familiale (coeziunea patrimonială a cuplului)	210
2.1.1. Locuința familiei	210
2.1.1.1. Noțiune	210

2.1.1.2. Drepturile soților asupra locuinței comune	216
2.1.1.3. Regimul juridic al locuinței familiei	216
2.1.2. Bunurile mobile care servesc locuinței familiei	223
2.1.3. Cheltuielile căsătoriei	224
2.1.3.1. Noțiune	224
2.1.3.2. Conținutul și executarea obligației de a suporta cheltuielile căsătoriei	224
2.2. Independența economică și socială reciprocă a soților	226
2.2.1. Independența profesională	226
2.2.1.1. Libertatea fiecărui soț de a exercita o profesie	226
2.2.1.2. Libertatea fiecărui soț de a dispune de veniturile obținute din exercitarea profesiei	226
2.2.1.3. Participarea unuia dintre soți la exercitarea profesiei de către celălalt soț	227
2.2.2. Independența patrimonială a soților	228
2.2.2.1. Încheierea de acte juridice	228
2.2.2.2. Depozitele bancare. Independența fiecăruia dintre soți	228
2.2.2.3. Dreptul la informare	235
<i>Secțiunea a 3-a. Adaptarea regimului matrimonial în situația de criză</i>	235
3.1. Rațiunea reglementării	235
3.2. Extinderea judiciară a puterilor unuia dintre soți	235
3.2.1. Noțiune	235
3.2.2. Natura juridică	236
3.2.3. Cauzele	236
3.2.4. Câmpul de aplicare a reprezentării judiciare	237
3.2.5. Întinderea reprezentării	237
3.2.6. Efectele reprezentării	238
3.2.7. Încetarea mandatului judiciar	238
3.3. Limitarea judiciară a puterilor unuia dintre soți	238
3.3.1. Noțiune. Reglementare	238
3.3.2. Natura măsurii	239
3.3.3. Condițiile măsurii	239
3.3.4. Caracterele măsurii	240
3.3.5. Efecte. Sancțiuni	240
TITLUL IV. REGIMURI MATRIMONIALE SECUNDARE	241
Capitolul I. Regimul comunității legale	241
<i>Secțiunea 1. Considerații prealabile</i>	241
<i>Secțiunea a 2-a. Caracterizare generală</i>	241
2.1. Principiile regimului comunității legale	241
2.2. Trăsăturile comunității legale	242
2.2.1. Un regim de comunitate parțială	242
2.2.2. Un regim legal	243
2.2.3. Un regim alternativ regimurilor convenționale	244
2.2.4. Un regim imperativ	244
2.2.5. Un regim mutabil	245

<i>Secțiunea a 3-a. Structura (compoziția) patrimoniului fiecărui soț</i>	245
3.1. Precizări prealabile	245
3.2. Bunurile comune ale soților	245
3.2.1. Calificare. Criteriile generale de determinare a bunurilor comune	245
3.2.2. Noțiunea de bunuri	247
3.2.3. Noțiunea de dobândire	248
3.2.4. Condiția dobândirii bunurilor în timpul comunității legale	251
3.2.5. Data dobândirii bunurilor	252
3.2.5.1. Cazul în care un soț dobândește un drept de creanță care îl îndreptățește să pretindă transmiterea dreptului de proprietate asupra unui lucru	252
3.2.5.2. Cazul bunurilor dobândite cu plata prețului în rate	253
3.2.5.3. Cazul bunurilor dobândite prin actele juridice afectate de modalități, respectiv termen și condiție	254
3.3. Bunurile proprii ale soților	254
3.3.1. Precizări privind categoriile de bunuri proprii	254
3.3.2. Categoriile de bunuri proprii prevăzute de Codul civil	255
3.3.3. Bunurile dobândite în afara regimului comunității legale	255
3.3.4. Bunurile dobândite în timpul căsătoriei prin moștenire, legat sau donație, dacă dispunătorul nu a prevăzut expres că ele vor fi comune [art. 340 lit. a) C. civ.]	256
3.3.4.1. Moștenirea	256
3.3.4.2. Legatul	256
3.3.4.3. Donațiile	257
3.3.4.4. Excepția potrivit căreia dispunătorul poate să prevadă ca bunul să devină comun	258
3.3.4.5. Natura juridică a darurilor de nuntă și a donațiilor făcute, cu acest prilej, de părinții unuia dintre soți	258
3.3.5. Bunurile de uz personal [art. 340 lit. b) C. civ.]	259
3.3.6. Bunurile destinate exercitării profesiei unuia dintre soți, dacă nu sunt elemente ale unui fond de comerț care face parte din comunitatea legală [art. 340 lit. c) C. civ.]	260
3.3.7. Drepturile patrimoniale de proprietate intelectuală asupra propriilor creații și asupra semnelor distinctive înregistrate [art. 340 lit. d) C. civ.]	261
3.3.8. Bunurile dobândite cu titlu de premiu sau recompensă, manuscritele științifice sau literare, schițele și proiectele artistice, proiectele de invenții și inovații, precum și alte asemenea bunuri [art. 340 lit. e) C. civ.]	261
3.3.8.1. Premiile și recompensele	261
3.3.8.2. Manuscritele științifice, literare, schițele sau proiectele artistice, proiectele de invenții și inovații	262
3.3.9. Indemnizația de asigurare sau despăgubirea pentru prejudiciul material sau moral adus unuia dintre soți [art. 340 lit. f) C. civ.]	262
3.3.9.1. Indemnizația de asigurare	262

3.3.9.2. Despăgubirea pentru pagube pricinuite persoanei _____	263
3.3.10. Valoarea care reprezintă și înlocuiește un bun propriu sau bunul în care a trecut această valoare [art. 340 lit. g) C. civ.] _____	263
3.3.11. Fructele bunurilor proprii [art. 340 lit. h) C. civ.] _____	265
3.4. Calificarea anumitor categorii de bunuri _____	266
3.4.1. Natura juridică a salariului _____	266
3.4.2. Sumele economisite și depuse la bancă _____	267
3.4.3. Construcțiile efectuate de soți sau de unul dintre aceștia _____	267
3.4.4. Sporul valorii imobilului bun propriu al unuia dintre soți _____	272
3.5. Dovada bunurilor _____	273
3.5.1. Dovada bunurilor comune _____	273
3.5.2. Dovada bunurilor proprii _____	273
3.6. Pasivul matrimonial _____	275
3.6.1. Datoriile soților _____	275
3.6.1.1. Calificarea datoriilor soților _____	275
3.6.1.2. Categoriile de datorii comune potrivit Codului civil _____	275
3.6.1.3. Obligațiile născute în legătură cu conservarea, administrarea sau dobândirea bunurilor comune [art. 351 lit. a) C. civ.] _____	276
3.6.1.4. Obligațiile contractate de soți împreună [art. 351 lit. b) C. civ.] _____	276
3.6.1.5. Obligațiile asumate de oricare dintre soți pentru acoperirea cheltuielilor obișnuite ale căsătoriei [art. 351 lit. c) C. civ.] _____	276
3.6.1.6. Repararea prejudiciului cauzat prin însușirea, de către unul dintre soți, a bunurilor aparținând unui terț, în măsura în care, prin aceasta, au sporit bunurile comune ale soților [art. 351 lit. d) C. civ.] _____	277
3.6.2. Regimul juridic al datoriilor soților _____	277
3.6.2.1. Reguli specifice _____	277
3.6.2.2. Regimul juridic al datoriilor personale _____	278
3.6.2.3. Regimul juridic al datoriilor comune _____	278
<i>Secțiunea a 4-a. Funcționarea regimului comunității legale _____</i>	<i>279</i>
4.1. Considerații generale privind gestiunea bunurilor comune _____	279
4.2. Gestiunea bunurilor comune potrivit Codului civil _____	282
4.2.1. Aspecte generale _____	282
4.2.2. Mecanismul gestiunii paralele _____	283
4.2.2.1. Domeniul de aplicare _____	283
4.2.2.2. Răspunderea pentru actele care prejudiciază comunitatea _____	285
4.2.3. Mecanismul gestiunii comune (cogestiunii) _____	288
4.2.3.1. Domeniul de aplicare _____	288
4.2.3.2. Modalitățile de exprimare a consimțământului _____	293
4.2.3.3. Sancțiuni _____	294
4.2.3.4. Aspecte privind exercițiul acțiunilor în justiție cu privire la bunurile comune _____	297
4.2.4. Gestiunea exclusivă _____	301

4.3. Gestiunea bunurilor proprii _____	301
4.4. Regimul comunității legale a soților – paradigma proprietății devălmașe _____	302
4.4.1. Proprietatea devălmașă în concepția Codului civil _____	302
4.4.2. Regimul juridic al bunurilor dobândite de concubini versus comunitatea legală a soților _____	303
4.4.2.1. Natura juridică a bunurilor dobândite în timpul concubinajului _____	303
4.4.2.2. Aplicarea mecanismelor de gestiune a bunurilor comune ale soților în cazul proprietății devălmașe _____	306
<i>Secțiunea a 5-a. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei</i> _____	307
5.1. Precizări prealabile. Reglementare _____	307
5.2. Partajul bunurilor comune în timpul căsătoriei la cererea unuia dintre soți _____	308
5.2.1. Reglementare. Cazuri și condiții _____	308
5.2.2. Efectele partajului în timpul căsătoriei. Menținerea comunității _____	310
5.3. Împărțeala bunurilor comune în timpul căsătoriei la cererea creditorilor unuia dintre soți _____	311
5.3.1. Condiții _____	311
5.3.2. Efectele admiterii acțiunii _____	311
5.4. Împărțirea bunurilor comune pe cale incidentală _____	311
<i>Secțiunea a 6-a. Comunitatea legală a soților la confluența legii societăților</i> _____	312
6.1. Precizări prealabile _____	312
6.2. Bunul comun ca aport social _____	313
6.2.1. Reglementare _____	313
6.2.2. Regimul juridic al aportului de bunuri comune în cazul societăților cu personalitate juridică _____	313
6.2.2.1. Precizări prealabile _____	313
6.2.2.2. Condițiile în care un bun comun poate fi adus ca aport social _____	314
6.3. Natura juridică a titlurilor de valoare _____	315
6.3.1. Delimitări conceptuale _____	315
6.3.2. Dobândirea calității de asociat sau acționar _____	316
6.3.2.1. La constituirea societății _____	316
6.3.2.2. Ulterior constituirii societății _____	318
6.3.3. Natura și regimul juridic ale titlului de valoare _____	320
6.3.3.1. Natura juridică. Controverse și soluții _____	320
6.3.3.2. Gestiunea titlurilor de valoare bunuri comune _____	321
6.4. Datoriile soților ca asociați _____	322
<i>Secțiunea a 7-a. Încetarea și lichidarea comunității</i> _____	322
7.1. Încetarea regimului comunității legale _____	322
7.1.1. Reglementare _____	322
7.1.2. Cauzele încetării regimului comunității legale _____	323
7.1.3. Efectele încetării comunității legale _____	324

7.1.4. Funcționarea comunității post-matrimoniale în cazul divorțului	324
7.1.4.1. Natura juridică a bunurilor și a datorilor. Subzistența comunității	324
7.1.4.2. Gestiunea bunurilor comune în cadrul comunității post-matrimoniale	328
7.2. Lichidarea comunității legale	328
7.2.1. Modalitățile de lichidare	328
7.2.2. Lichidarea comunității. Partajul bunurilor comune	329
7.2.3. Partajul bunurilor comune prin hotărâre judecătorească	331
7.2.4. Efectele partajului	335
Capitolul II. Regimuri matrimoniale convenționale	337
<i>Secțiunea 1. Preliminarii</i>	337
<i>Secțiunea a 2-a. Regimul comunității convenționale</i>	337
2.1. Reglementare	337
2.2. Clauze referitoare la compoziția comunității	338
2.2.1. Comunitatea extinsă	338
2.2.2. Comunitatea restrânsă	339
2.3. Clauze de modificare a gestiunii bunurilor	339
2.4. Clauze privind lichidarea și partajul comunității	340
2.4.1. Preliminarii	340
2.4.2. Clauza de preciput	341
2.4.2.1. Reglementare	341
2.4.2.2. Obiect	341
2.4.2.3. Beneficiar	342
2.4.2.4. Caducitatea	342
2.4.2.5. Efecte	342
2.4.2.6. Executare	345
2.4.3. Modalități privind lichidarea comunității convenționale	347
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul separației de bunuri</i>	348
3.1. Caracterizare generală	348
3.2. Reglementare. Fundament	349
3.3. Separația patrimoniilor	349
3.3.1. Separația activului	349
3.3.2. Dovada bunurilor	351
3.3.3. Separația pasivului	352
3.3.4. Gestiunea bunurilor	353
3.3.5. Lichidarea regimului	353
<i>Secțiunea a 4-a. Regimul participării la achiziții</i>	354
Capitolul III. Modificarea regimului matrimonial secundar	356
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i>	356
<i>Secțiunea a 2-a. Modificarea convențională</i>	357
2.1. Delimitări conceptuale	357
2.2. Condiții de fond	358
2.3. Condiții de formă și măsuri de publicitate	359
2.4. Efectele modificării convenționale a regimului matrimonial	359

<i>Secțiunea a 3-a. Modificarea judiciară a regimului comunității</i>	361
3.1. Reglementare. Condiții	361
3.2. Efectele schimbării judiciare a regimului comunității	361
3.2.1. Efecte între soți	361
3.2.2. Efecte față de terți	362

TITLUL V. RUDENIA ȘI AFINITATEA 363

Capitolul I. Aspecte generale privind rudenția și afinitatea 363

<i>Secțiunea 1. Rudenia</i>	363
1.1. Definiții	363
1.2. Clasificare	363
1.3. Gradul de rudenie	364
<i>Secțiunea a 2-a. Afinitatea</i>	364

Capitolul II. Regimul general al filiației 365

<i>Secțiunea 1. Considerații generale privind instituția filiației</i>	365
1.1. Precizări preliminare	365
1.2. Definiția filiației	365
1.3. Clasificare	365
1.3.1. Filiația față de mamă și filiația față de tată	366
1.3.2. Filiația din căsătorie și filiația din afara căsătoriei	366
<i>Secțiunea a 2-a. Filiația și statutul civil al persoanei fizice</i>	367
2.1. Considerații generale	367
2.2. Dovada filiației	367
2.3. Posesia de stat (folosirea stării civile)	368
2.3.1. Noțiune și structură	368
2.3.2. Efectele posesiei de stat în materia filiației	369
2.4. Recunoașterea de filiație – act de stare civilă	370
2.4.1. Definiție	370
2.4.2. Natură juridică	370
2.4.3. Caracterele juridice ale recunoașterii de filiație ca act juridic	370
2.4.4. Condițiile de fond ale recunoașterii	371
2.4.5. Condițiile de formă ale recunoașterii de filiație	372
2.4.6. Înscrierea recunoașterii de filiație	372
2.4.7. Contestarea recunoașterii de filiație	373
2.4.8. Nulitatea recunoașterii	374
2.4.8.1. Nulitatea absolută a recunoașterii	374
2.4.8.2. Nulitatea relativă a recunoașterii	374
2.4.8.3. Efecte. Înscrierea mențiunii	375
2.4.9. Recunoașterea fictivă (de complezență)	375
2.5. Acțiunile în justiție privind filiația	376
2.5.1. Noțiune și clasificare	376
2.5.2. Aspecte comune privind acțiunile referitoare la filiație	377
2.5.2.1. Filiația legal stabilită	377
2.5.2.2. Citarea părinților și a copilului	377
2.5.2.3. Inadmisibilitatea renunțării	377
2.5.2.4. Situația copilului	377

2.5.2.5. Acțiunea formulată în caz de moștenire vacantă	378
2.5.2.6. Regimul juridic al hotărârilor în materie de filiație	378
2.5.2.7. Efectele stabilirii filiației asupra unui proces penal	378
Capitolul III. Filiația față de mamă	379
<i>Secțiunea 1. Temeiul filiației față de mamă</i>	379
<i>Secțiunea a 2-a. Modurile de stabilire a filiației față de mamă</i>	379
2.1. Stabilirea filiației față de mamă prin înregistrarea nașterii copilului	379
2.1.1. Procedura înregistrării nașterii copilului	379
2.1.1.1. Declarația de naștere	379
2.1.1.2. Termenul de declarare a nașterii	380
2.1.2. Dovada filiației față de mamă	381
2.2. Stabilirea filiației față de mamă prin recunoaștere	381
2.2.1. Cazurile în care se poate face recunoașterea filiației față de mamă	381
2.2.1.1. Nașterea nu a fost înregistrată în registrul de stare civilă	381
2.2.1.2. Copilul a fost înregistrat ca fiind născut din părinți necunoscuți	382
2.2.2. Copiii care pot fi recunoscuți	383
2.3. Stabilirea filiației față de mamă prin hotărâre judecătorească	384
2.3.1. Cazuri	384
2.3.2. Titularul acțiunii în stabilirea filiației față de mamă	384
2.3.3. Imprescriptibilitatea acțiunii	385
2.3.4. Persoana împotriva căreia se pornește acțiunea	385
2.3.5. Dovada filiației față de mamă	385
2.4. Contestarea filiației față de mamă	385
2.4.1. Presumția de filiație	385
2.4.1.1. Presumția nu corespunde adevărului biologic	386
2.4.1.2. Inaplicabilitatea prezumției de filiație	386
2.4.1.3. Mijloace de probă	387
2.4.2. Contestarea/nulitatea recunoașterii de maternitate	387
2.4.3. Contestarea filiației față de mamă stabilite prin hotărâre judecătorească	387
Capitolul IV. Filiația față de tată	388
<i>Secțiunea 1. Noțiune și temei</i>	388
<i>Secțiunea a 2-a. Timpul legal al concepțiunii copilului</i>	388
2.1. Importanța problemei	388
2.2. Noțiune	388
2.3. Forța probantă a prezumției timpului legal al concepțiunii copilului	389
<i>Secțiunea a 3-a. Paternitatea copilului din căsătorie</i>	389
3.1. Presumția de paternitate	389
3.1.1. Definiție	389
3.1.2. Temeiul prezumției de paternitate	390
3.1.3. Condițiile aplicării prezumției de paternitate	390
3.1.4. Caracterul exclusiv al prezumției	390

3.1.5. Conflicte de paternitate (dubla paternitate) _____	390
3.1.5.1. Cazuri _____	390
3.1.5.2. Soluții _____	391
3.1.6. Prezumția de paternitate și mențiunile din actul de naștere al copilului _____	391
3.1.7. Forța prezumției de paternitate _____	392
3.2. Acțiunea în tăgăda paternității _____	393
3.2.1. Precizări prealabile _____	393
3.2.2. Cazurile în care se poate tăgădui paternitatea _____	393
3.2.3. Titularii acțiunii în tăgăda paternității _____	395
3.2.3.1. Evoluție legislativă _____	395
3.2.3.2. Soțul mamei _____	397
3.2.3.3. Mama copilului _____	399
3.2.3.4. Copilul _____	399
3.2.3.5. Tatăl biologic _____	402
3.2.3.6. Ministerul Public _____	403
3.3. Acțiunea în contestarea filiației față de tatăl din căsătorie _____	403
<i>Secțiunea a 4-a. Filiația față de tatăl din afara căsătoriei</i> _____	404
4.1. Reglementare _____	404
4.2. Stabilirea paternității prin recunoaștere _____	404
4.2.1. Noțiune _____	404
4.2.2. Copiii care pot fi recunoscuți _____	404
4.2.3. False conflicte de paternitate _____	405
4.3. Stabilirea paternității prin hotărâre judecătorească _____	405
4.3.1. Fundamentul acțiunii _____	405
4.3.2. Titularul acțiunii _____	405
4.3.3. Imprescriptibilitatea acțiunii _____	406
4.3.4. Persoana împotriva căreia se introduce acțiunea _____	407
4.3.5. Obiectul acțiunii _____	407
4.3.6. Mijloacele de probă _____	408
4.3.6.1. Prezumția de paternitate _____	408
4.3.6.2. Recunoașterea/mărturisirea _____	408
4.3.6.3. Expertiza medico-legală a filiației _____	409
4.3.6.4. Dreptul la despăgubiri _____	412
<i>Secțiunea a 5-a. Aspecte comune privind contestarea paternității neconforme cu posesia de stat</i> _____	412
5.1. Condiții _____	412
5.2. Obiectul acțiunii _____	414
5.3. Mijloace de probă _____	414
Capitolul V. Reproducerea umană asistată medical cu un terț donator _____	415
<i>Secțiunea 1. Precizări prealabile</i> _____	415
<i>Secțiunea a 2-a. Reglementare</i> _____	415
<i>Secțiunea a 3-a. Regimul filiației</i> _____	416
<i>Secțiunea a 4-a. Consimțământul</i> _____	416
<i>Secțiunea a 5-a. Contestarea filiației</i> _____	417
<i>Secțiunea a 6-a. Răspunderea tatălui</i> _____	417

<i>Secțiunea a 7-a. Confidențialitatea informațiilor</i>	418
<i>Secțiunea a 8-a. Raporturile dintre tată și copil</i>	418
Capitolul VI. Situația legală a copilului ca efect al stabilirii filiației	419
<i>Secțiunea 1. Considerații generale</i>	419
<i>Secțiunea a 2-a. Drepturile și îndatoririle părintești</i>	419
<i>Secțiunea a 3-a. Numele copilului</i>	420
TITLUL VI. ADOPTIA	422
Capitolul I. Considerații introductive	422
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i>	422
1.1. Cadrul legislativ intern	422
1.2. Reglementări internaționale	423
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de adopție</i>	424
<i>Secțiunea a 3-a. Felurile adopției</i>	425
3.1. Adopția națională și internațională	425
3.2. Adopția minorului/adopția majorului	427
<i>Secțiunea a 4-a. Principiile adopției</i>	427
Capitolul II. Adopția internă. Condițiile încuviințării	428
<i>Secțiunea 1. Clasificarea condițiilor</i>	428
<i>Secțiunea a 2-a. Condiții privind persoanele care pot fi adoptate</i>	428
2.1. Interesul superior al copilului	428
2.2. Vârsta adoptatului	429
2.3. Consimțământul părinților/tutorei	430
2.4. Consimțământul copilului	433
2.5. Inexistența unei adopții anterioare	434
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile privind persoanele care pot adopta</i>	435
3.1. Condițiile generale privind adoptatorul	435
3.1.1. Condiții de fond pozitive privind persoanele care pot adopta	435
3.1.1.1. Capacitatea	435
3.1.1.2. Aptitudinea morală și materială de a adopta	435
3.1.1.3. Consimțământul adoptatorului	435
3.1.1.4. Consimțământul soțului adoptatorului	436
3.1.2. Condiții de fond negative	436
3.1.2.1. Aptitudinea psihică a adoptatorului	436
3.1.2.2. Alte impedimente legale	436
3.2. Condiții privind adopția de către o familie	437
3.2.1. Adopția de către doi soți	437
3.2.2. Este permisă adopția de către două persoane necăsătorite?	437
3.3. Condiții speciale privind adopția copilului celui alt soț/concubin	438
3.3.1. Adopția de către soție a copilului din afara căsătoriei recunoscut de soț	438
3.3.2. Adopția de către concubin a copilului firesc/adoptiv al celui alt concubin	438
<i>Secțiunea a 4-a. Condiții bilaterale privind adoptatorul și adoptatul</i>	439
4.1. Diferența de vârstă	439
4.2. Impedimentul rezultând din rudenie	439

4.3. Impedimentul întemeiat pe calitatea de soț/fost soț _____	439
Capitolul III. Adopția internațională. Condițiile încuviințării _____	440
<i>Secțiunea 1. Condiția specială cu privire la persoana adoptatorului _____</i>	<i>440</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Condiția specială cu privire la persoana adoptatului _____</i>	<i>440</i>
Capitolul IV. Cadru instituțional al încheierii adopției _____	442
Capitolul V. Procedura adopției interne _____	443
<i>Secțiunea 1. Etapele procedurii _____</i>	<i>443</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Atestarea familiei sau persoanei apte să adopte (art. 16-25 din lege) _____</i>	<i>443</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Întocmirea planului individualizat de protecție a copilului (art. 26-27 din lege) _____</i>	<i>444</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Deschiderea procedurii adopției _____</i>	<i>445</i>
4.1. Rațiunea reglementării. Excepții _____	445
4.2. Condițiile deschiderii procedurii adopției _____	445
4.3. Aspecte de procedură _____	446
4.3.1. Cererea pentru deschiderea procedurii adopției _____	446
4.3.2. Judecata cererii pentru deschiderea procedurii adopției _____	446
4.3.3. Cuprinsul și efectele hotărârii judecătorești prin care a fost deschisă procedura _____	447
4.3.4. Revizuirea hotărârii privind deschiderea procedurii adopției _____	447
<i>Secțiunea a 5-a. Potrivirea dintre copil și persoana/familia adoptatoare (art. 36-39 din lege) _____</i>	<i>449</i>
<i>Secțiunea a 6-a. Încredințarea copilului în vederea adopției _____</i>	<i>450</i>
6.1. Rațiunea reglementării. Excepții _____	450
6.2. Condițiile încredințării _____	450
6.3. Cererea pentru încredințarea copilului în vederea adopției. Judecata cererii _____	451
6.4. Durata încredințării copilului în vederea adopției _____	451
6.5. Efectele încredințării în vederea adopției ¹ _____	451
6.6. Urmărirea evoluției copilului _____	452
6.7. Revocarea/prelungirea măsurii încredințării _____	452
<i>Secțiunea a 7-a. Încuviințarea adopției de către instanța judecătorească _____</i>	<i>452</i>
7.1. Competența _____	452
7.2. Calitate procesuală activă _____	452
7.3. Mijloace de probă _____	453
7.4. Procedura de judecată _____	453
7.4.1. Citarea (art. 49 din lege) _____	453
7.4.2. Luarea consimțământului la adopție (art. 50 din lege) _____	453
Capitolul VI. Procedura adopției internaționale _____	455
<i>Secțiunea 1. Considerații prealabile _____</i>	<i>455</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Etapele procedurii _____</i>	<i>455</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Încuviințarea adopției internaționale de către instanță _____</i>	<i>456</i>
<i>Secțiunea a 4-a. Formalități ulterioare încuviințării adopției internaționale _____</i>	<i>456</i>

Capitolul VII. Natura juridică a adopției	457
Capitolul VIII. Efectele adopției	459
<i>Secțiunea 1. Data la care se produc efectele</i>	459
<i>Secțiunea a 2-a. Efecte asupra rudeniei civile</i>	459
<i>Secțiunea a 3-a. Raporturile dintre adoptator și adoptat. Autoritatea părintească</i>	460
<i>Secțiunea a 4-a. Numele de familie al adoptatului</i>	460
<i>Secțiunea a 5-a. Informațiile cu privire la adopție</i>	461
Capitolul IX. Încetarea adopției	463
<i>Secțiunea 1. Cauzele de încetare</i>	463
<i>Secțiunea a 2-a. Desfacerea adopției</i>	463
2.1. Desfacerea de drept a adopției	463
2.2. Desfacerea adopției pe cale judiciară	463
2.2.1. Dacă este în interesul superior al copilului	463
2.2.2. La cererea adoptatorului	464
2.2.3. La cererea adoptatului	465
2.3. Efectele desfacerii adopției	465
<i>Secțiunea a 3-a. Nulitatea adopției</i>	465
3.1. Cauzele de nulitate	465
3.2. Efectele nulității adopției	467
<i>Secțiunea a 4-a. Efectele încetării adopției</i>	467
Capitolul X. Reglementări procedurale comune în materia cererilor privind adopția	469
<i>Secțiunea 1. Competența instanțelor judecătorești</i>	469
1.1. Competența internațională	469
1.2. Competența materială și competența teritorială	469
<i>Secțiunea a 2-a. Natura procedurii</i>	469
<i>Secțiunea a 3-a. Cererile privind adopția</i>	470
<i>Secțiunea a 4-a. Componerea instanței</i>	470
<i>Secțiunea a 5-a. Procedura de judecată</i>	470
Capitolul XI. Registrul național pentru adopții	472
Capitolul XII. Monitorizare și activități postadopție	473
<i>Secțiunea 1. Noțiune</i>	473
<i>Secțiunea a 2-a. Conținut. Durata</i>	473

TITLUL VII. PROTECȚIA DREPTURILOR COPILULUI. AUTORITATEA PĂRINTEASCĂ

Capitolul I. Considerații generale	475
<i>Secțiunea 1. Cadrul legal</i>	475
<i>Secțiunea a 2-a. Noțiunea de copil</i>	476
<i>Secțiunea a 3-a. Principiile care stau la baza protecției și promovării drepturilor copilului</i>	477
3.1. Principiul interesului superior al copilului [art. 263 C. civ., art. 2 și art. 6 lit. a) din Legea nr. 272/2002]	477
3.2. Egalitatea șanselor și nediscriminarea	478
3.3. Responsabilizarea părinților cu privire la exercitarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor părintești	478

3.4. Primordialitatea responsabilității părinților cu privire la respectarea și garantarea drepturilor copilului _____	479
3.5. Descentralizarea serviciilor de protecție a copilului, intervenția multisectorială și parteneriatul dintre instituțiile publice și organismele private autorizate _____	481
3.6. Asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate pentru fiecare copil _____	481
3.7. Respectarea demnității copilului _____	481
3.8. Ascultarea opiniei copilului și luarea în considerare a acesteia, ținând cont de vârsta și de gradul său de maturitate (art. 264 C. civ. și art. 29 din Legea nr. 272/2004) _____	482
3.9. Asigurarea stabilității și continuității în îngrijirea, creșterea și educarea copilului, ținând cont de originea sa etnică, religioasă, culturală și lingvistică, în cazul luării unei măsuri de protecție _____	482
3.10. Celeritate în luarea oricărei decizii cu privire la copil _____	483
3.11. Asigurarea protecției împotriva abuzului, neglijării, exploatării și a oricărei forme de violență asupra copilului _____	483
3.12. Interpretarea fiecărei norme juridice referitoare la drepturile copilului în corelație cu ansamblul reglementărilor din această materie _____	484
Capitolul II. Autoritatea părintească _____	485
<i>Secțiunea 1. Noțiune. Natura juridică a drepturilor părintești _____</i>	<i>485</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Principiile și durata autorității părintești _____</i>	<i>487</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Conținutul autorității părintești _____</i>	<i>487</i>
3.1. Conținutul general al noțiunii _____	487
3.2. Drepturile și obligațiile părintești cu privire la persoana copilului _____	488
3.2.1. Dreptul și obligația părinților de a stabili și păstra identitatea copilului _____	488
3.2.2. Dreptul și obligația de a crește copilul _____	489
3.2.3. Dreptul părintelui de a avea legături personale cu copilul _____	493
3.2.4. Dreptul de a veghea la creșterea, educarea, învățătura și pregătirea profesională a copilului _____	496
3.2.5. Dreptul de a stabili locuința copilului _____	496
3.2.6. Dreptul de a consimți la logodna, căsătoria și adopția copilului _____	497
3.2.7. Dreptul de a contesta măsurile dispuse de autorități cu privire la copil și de a formula cereri și acțiuni în nume propriu și în numele copilului _____	497
3.3. Drepturile și îndatoririle părintești cu privire la bunurile copilului minor _____	498
3.3.1. Dreptul și îndatorirea de a administra bunurile copilului _____	498
3.3.2. Dreptul și îndatorirea de a reprezenta/asista pe minor în actele civile ori de a încuviința aceste acte _____	498
<i>Secțiunea a 4-a. Mecanismele de exercitare a autorității părintești _____</i>	<i>499</i>
4.1. Regula exercitării autorității părintești în comun și în mod egal _____	499

4.2. Mecanisme speciale de exercitare a autorității părintești _____	500
4.3. Delegarea exercitării autorității părintești (art. 104-108 din Legea nr. 272/2004) _____	501
<i>Secțiunea a 5-a. Soluționarea neînțelegerilor dintre părinți</i> _____	502
Capitolul III. Răspunderea părinților pentru neîndeplinirea îndatoririlor părintești _____	504
<i>Secțiunea 1. Reglementare</i> _____	504
<i>Secțiunea a 2-a. Cazurile (motivele) decăderii din drepturile părintești</i> _____	504
<i>Secțiunea a 3-a. Cine poate cere decăderea din drepturile părintești</i> _____	505
3.1. Sesizarea instanței de tutelă _____	505
3.2. Sesizarea Direcției generale de asistență socială și protecția copilului _____	506
<i>Secțiunea a 4-a. Protecția copilului până la soluționarea cererii de decădere</i> _____	506
<i>Secțiunea a 5-a. Probațiunea motivelor de decădere</i> _____	507
<i>Secțiunea a 6-a. Unele aspecte de procedură</i> _____	507
<i>Secțiunea a 7-a. Efectele decăderii din drepturile părintești</i> _____	507
<i>Secțiunea a 8-a. Redarea exercițiului drepturilor părintești</i> _____	508
TITLUL VIII OBLIGAȚIA LEGALĂ DE ÎNTREȚINERE _____	510
Capitolul I. Aspecte generale privind obligația de întreținere _____	510
<i>Secțiunea 1. Reglementare. Fundament. Noțiuni</i> _____	510
1.1. Reglementare _____	510
1.2. Fundament _____	510
1.3. Noțiuni. Natură juridică _____	510
<i>Secțiunea a 2-a. Persoanele între care există obligația de întreținere și ordinea în care se datorează</i> _____	511
2.1. Persoanele între care există obligația de întreținere _____	511
2.2. Ordinea în care se datorează întreținerea _____	513
<i>Secțiunea a 3-a. Condițiile generale ale obligației de întreținere</i> _____	514
3.1. Condiții privind creditorul obligației de întreținere _____	514
3.1.1. Reglementare. Enumerare _____	514
3.1.2. Starea de nevoie _____	515
3.1.3. Imposibilitatea de a se întreține din munca sau bunurile sale _____	515
3.1.4. Comportamentul corespunzător al creditorului întreținerii _____	516
3.2. Condiții privind debitorul obligației de întreținere _____	517
3.2.1. Reglementare. Enumerare _____	517
3.2.2. Inexistența unei alte persoane obligate la întreținere în ordinea prevăzută de art. 519 C. civ. _____	517
3.2.3. Existența mijloacelor de a presta întreținerea sau a posibilității de a dobândi aceste mijloace _____	518
3.3. Dovada îndeplinirii condițiilor obligației de întreținere _____	520
<i>Secțiunea a 4-a. Executarea obligației de întreținere</i> _____	520
4.1. Quantumul întreținerii _____	520
4.2. Modalități de executare a obligației legale de întreținere _____	520
4.3. Data de la care se acordă întreținerea _____	521

4.4. Modificarea cuantumului întreținerii _____	521
4.5. Încetarea obligației de întreținere _____	522
4.6. Plata pensiei de întreținere _____	522
4.7. Restituirea întreținerii nedatorate _____	523
Secțiunea a 5-a. Caracterile juridice ale obligației de întreținere _____	523
5.1. Legalitatea _____	523
5.2. Caracterul personal _____	524
5.3. Inadmisibilitatea renunțării la întreținere _____	525
5.4. Caracterul reciproc _____	526
5.5. Caracterul succesiv _____	526
5.6. Caracterul variabil _____	527
5.7. Caracterul divizibil _____	527
Capitolul II. Particularități ale unor obligații de întreținere _____	529
<i>Secțiunea 1. Obligația de întreținere între soți _____</i>	<i>529</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Obligația de întreținere între foștii soți _____</i>	<i>530</i>
<i>Secțiunea a 3-a. Obligația de întreținere dintre părinți și copii _____</i>	<i>531</i>
TITLUL IX. SOLUȚIONAREA AMIABILĂ A CONFLICTELOR DE FAMILIE.	
MEDIEREA _____	536
Capitolul I. Considerații generale din perspectiva teoriei conflictelor _____	536
<i>Secțiunea 1. Premise conceptuale _____</i>	<i>536</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Cadrul legal general al procedurii medierii _____</i>	<i>539</i>
2.1. Medierea la nivel european _____	539
2.2. Reglementarea procedurii medierii în dreptul român _____	539
2.2.1. Definiție și principii _____	539
2.2.2. Procedura medierii _____	543
Capitolul II. Medierea conflictelor de familie _____	549
<i>Secțiunea 1. Cadrul special privind medierea conflictelor de familie _____</i>	<i>549</i>
<i>Secțiunea a 2-a. Particularități privind procedura de mediere a conflictelor de familie _____</i>	<i>552</i>
2.1. Conținutul reglementării speciale privind medierea conflictelor de familie _____	552
2.2. Probleme privind ascultarea minorului și ancheta psihosocială în procedura medierii _____	553
Bibliografie _____	561